

Sygn. akt: III AUa 184/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SSA Dorota Rzeźniowiecka (spr.)

SSO del. Beata. Michalska

Protokolant: st.sekr.sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2014 r. w Łodzi

sprawy **A. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu

z dnia 13 grudnia 2012 r., sygn. akt: IV U 755/12;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 184/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 lipca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił A. J. prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, to jest prawa do emerytury w obniżonym wieku. Swoje rozstrzygnięcie organ rentowy uzasadnił niespełnieniem przez ubezpieczonego przesłanki 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Na ustalony sumaryczny staż pracy 26 lat, 9 miesięcy i 6 dni, organ rentowy nie zaliczył skarżącemu żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wskazał, że okresy jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. - K. w okresach od 23 sierpnia 1976 r. do 31 stycznia 1979 r., od 23 czerwca 1986 r. do 30 września 1992 r. i od 1 października 1992 r. do 31 maja 1994 r., winny być uznane jako praca w warunkach szczególnych, bowiem wykonywał wówczas pracę pomocnika laboranta budowlanego, laboranta budowlanego, kontrolera jakości produkowanych elementów betonowo - żelbetonowych, mistrza zbrojami - spawalni. Nadto, w czasie od 23 kwietnia 1979 r. do 31 października

1985 r. w Przedsiębiorstwie (...) w Z. pracował w kontroli jakości. Na powyższe okoliczności powołał osobowe źródła dowodowe w postaci współpracowników z wymienionych miejsc pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z 13 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Sieradzu oddalił odwołanie A. J..

Wydając zaskarżony wyrok sąd pierwszej instancji za podstawę orzeczenia przyjął następujące ustalenia faktyczne:

A. J. urodzony (...), z zawodu technik budowlany, wykazał ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Wniosek o przyznanie emerytury w obniżonym wieku wnioskodawca złożył 29 maja 2012 r. W tej ostatniej dacie nie pracował zawodowo i nie przystąpił do OFE.

W czasie od 23 sierpnia 1976 r. do 31 stycznia 1979 r. wnioskodawca świadczył pracę w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. - K.. W 1977 roku A. J. ukończył kurs laborantów branży betonów, zaś w 1978 roku kurs dla pracowników kontroli jakości i kurs BHP dla pracowników średniego nadzoru technicznego. W tym to czasie, wpraw do 28 lutego 1977 r., był pomocnikiem laboranta, następnie od 1 marca 1977 r., kontrolerem jakości i pomocnikiem laboranta. W praktyce na co dzień A. J. był jednocześnie pomocnikiem laboranta i kontrolerem jakości. Przy pobieraniu próbek do badania przeprowadzanego przez laboranta i kontrolera G., zmarłego już pracownika, wnioskodawca sprawdzał prawidłowość wykonania zbrojeń, ich jakość i ułożenie w formie.

(...) Kombinat Budowlany w S. - Zakład Produkcji (...) w Z. to kolejne miejsce pracy skarżącego w okresie od 23 kwietnia 1979 r. do 31 października 1985 r. Tam, zgodnie z umówionymi warunkami pracy, do 19 sierpnia 1979 r. był majstrem na budowie, zaś od 20 sierpnia 1979 r. do końca zatrudnienia w wymienionym Kombinate, świadczył pracę na stanowisku kontrolera jakości, również brygadzysty brygady kontrolerów. Praca od 20 sierpnia 1979 r. polegała na kontroli jakości procesu produkcyjnego elementów budowlanych. Wnioskodawca oceniał cały proces technologiczny, od użytych do produkcji materiałów, po wyprodukowany wyrób żelbetonowy.

Przedsiębiorstwo (...) w Ł. - K. ponownie zatrudniało A. J. od 23 czerwca 1986 r. do 30 września 1992 r. W tym to czasie, z uwagi na oszczędności i brak wykwalifikowanych pracowników, ubezpieczony jednocześnie świadczył pracę jako specjalista do spraw kontroli jakości i laboratorium, mistrz zbrojami i spawalni, kierownik zmiany produkcyjnej, specjalista do spraw BHP, ostatnio zaś jako kierownik zbrojami, kontroli jakości i laboratorium. Po przeszkoleniu w stosowaniu młotka S. typu N, wnioskodawca otrzymywał stosowne dodatki i dodatki funkcyjne. W tym samym zakładzie, ale pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe (...) Spółka z o. o. w Ł. - K., od 1 października 1992 r. do 31 maja 1994 r., ubezpieczony, oprócz dotychczasowych funkcji, zajmował stanowisko specjalisty do spraw technologii, jakości, środowiska i BHP.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na aprobatę. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy przywołał przepisy art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 i 4 rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczony wykazywał szczególne warunki swego zatrudnienia - pracę w laboratorium jako laboranta i pracę kontrolera jakości produkcji na oddziale, w którym jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Zdaniem Sądu prace wykonywane przez ubezpieczonego w zakładach w K. i w Z. niezbitcie są pracami ujętymi w wykazie A dziale V - w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, co jednak do nabycia świadczenia w obniżonym wieku nie wystarcza. Sąd zaznaczył, że wykonywanie pracy na różnych stanowiskach, chociażby w obszarze tego samego działu i pozycji zarządzenia resortowego, wyklucza możliwość spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianym dla danego stanowiska pracy. W ocenie Sądu Okręgowego, za wyjątkiem okresu od 20 sierpnia 1979 r. do 31 października 1985 r., kiedy to skarżący stale, w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał wyłącznie pracę kontrolera jakości, A. J., będąc zatrudniony w spornym okresie na omawianych stanowiskach nie wykazał, iż wykonywał pracę uznaną wg załącznika do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów za pracę w warunkach szczególnych - stale i w pełnym wymiarze

czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W konsekwencji, w uznaniu Sądu, jedynie taki pracownik może mieć uznaną pracę za wykonywaną w warunkach szczególnych, jeśli na danym stanowisku wykonuje w ramach całego etatu wyłącznie prace przy opisywanych czynnościach zawodowych. Sąd zaznaczył, że z akt osobowych, ale i z zeznań świadków i samego wnioskodawcy, wynika, że w spornym okresie ubezpieczony wykonywał jako pracownik znacznie szerszy zakres czynności, od prac fizycznych, po kierownicze funkcje. Tym samym Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca nie wykazał, by pracował wyłącznie i w pełnym wymiarze czasu pracy przez co najmniej 15 lat jako pracownik przy pracach uznanych za wykonywane w szczególnych warunkach.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył apelacją ubezpieczony, za pośrednictwem pełnomocnika, zarzucając naruszenie prawa materialnego, to jest § 2 ust. 1 w zw. z załącznikiem Wykaz A Dział V i Wykaz C Dział III rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez błędną wykładnię i niesłuszne uznanie, że jednocześnie wykonywanie pracy na stanowisku laboranta i kontrolera jakości, wyklucza możliwość spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianym dla danego stanowiska pracy, mimo iż prace te są pracami wykonywanymi w warunkach szkodliwych.

Wskazując na powyższe pełnomocnik wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie odwołania i przyznanie odwołującemu się prawa do emerytury, oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł zarzut, że zaskarżone rozstrzygnięcie oparto na założeniu o konieczności odrębnej kwalifikacji każdego rodzaju pracy w szczególnych warunkach, czyli tylko jako laboranta, albo tylko kontrolera jakości. Taką wykładnię skarżący uznał za nieuprawnioną, argumentując, że wysiłek przy takiej pracy nie jest mniejszy niż przy pracy tylko jednego rodzaju w szczególnych warunkach. Zdaniem skarżącego pracownik, który u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) wykonywał różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie powinien być pozbawiony uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 października 2013 r. pełnomocnik ubezpieczonego został zobowiązany do złożenia pisma, w którym poda jakie stanowiska zajmował wnioskodawca we wskazanych przez niego okresach pracy w szczególnych warunkach oraz przyporządkuje je poszczególnym pozycjom wykazu pracy w szczególnych warunkach.

W wykonaniu zobowiązania pełnomocnik złożył pismo z dnia 20 listopada 2013 r., w którym wskazał, że w warunkach szczególnych wnioskodawca pracował:

1) od 23 sierpnia 1976 r. do 31 stycznia 1979 r. jako pomocnik laboranta i kontroler jakości - pomocnik laboranta według wykazu A Dział XIV pkt 24 w zw. z wykazem A Dział V pkt 15 i 21;

2) od 23 sierpnia 1979 r. do 31 października 1985 r. jako kontroler jakości według wykazu A Dział XIV pkt 24 w zw. z wykazem A Dział V pkt 15 i 21;

3) od 23 czerwca 1986 r. do 30 września 1992 r. jako:

- laborant - spec. d/s kontroli jakości według wykazu A Dział XIV pkt 24 w zw. z wykazem A Dział V pkt 15 i 21;

- mistrz zbrojarni i spawalni według wykazu A Dział XIV pkt 24 w zw. z wykazem A Dział V pkt 15 i 21;

- kierownik zmiany produkcyjnej według wykazu A Dział XIV pkt 24 w zw. z wykazem A Dział V pkt 15 i 21;

- specjalista ds. bhp, kontroli jakości i laboratorium według wykazu A Dział XIV pkt 24 w zw. z wykazem A Dział V pkt 15 i 21;

- kierownik zbrojami, kontroli jakości i laboratorium według wykazu A Dział XIV pkt 24 w zw. z wykazem A Dział V pkt 15 i 21;

4) od 1 października 1992 r. do 31 maja 1994 r. jako laborant/ spec. ds. technologii, jakości, środowiska i BHP według wykazu A Dział XIV pkt 24 w zw. z wykazem A Dział V pkt 15 i 21.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił:

W Przedsiębiorstwie (...) w Ł. - K. od 23 czerwca 1986 r. A. J. został zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej na 3-miesięczny okres próbny w Dziale Przygotowania Produkcji Pomocniczej i Podstawowej na stanowisku specjalisty do spraw kontroli jakości i laboratorium. W dniu 10 lipca 1986 r. wnioskodawca otrzymał zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na stanowisku specjalisty do spraw technologicznych i laboratorium, zgodnie z którym podlegał dyrektorowi ds. produkcji. Po okresie próby do 24 września 1986 r. został zatrudniony na czas nieokreślony na stanowisku specjalisty do spraw kontroli jakości i laboratorium.

Z dniem 1 marca 1987 r. wnioskodawcy powierzono obowiązki mistrza zbrojarni i spawalni, a od 1 czerwca 1987 r. kierownika I zmiany produkcyjnej. W dniu 14 września 1987 r. wnioskodawca otrzymał zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na stanowisku kierownika zmiany produkcyjnej, zgodnie z którym podlegał bezpośrednio dyrektorowi przedsiębiorstwa.

Od 1 września 1989 r. wnioskodawca zajmował stanowisko specjalisty do spraw BHP, kontroli jakości i laboratorium. Od 7 maja 1990 r. wnioskodawcy zostały powierzone obowiązki kierownika magazynu wyrobów gotowych przy jednoczesnym wykonywaniu obowiązków specjalisty do spraw BHP, kontroli jakości i laboratorium. Od 1 grudnia 1990 r. na stanowisku specjalisty do spraw BHP, kontroli jakości i laboratorium wnioskodawcy zostały dodatkowo powierzone nowe obowiązki w zakresie wydawania środków utrzymania czystości higieny osobistej pracowników. Od 1 sierpnia 1991 r. wnioskodawca zajmował stanowisko kierownika zbrojami, kontroli jakości i laboratorium. Stanowisko to zajmował do końca zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), to jest z dniem 30 września 1992 r.

W okresie pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) Spółka z o. o. w Ł. – K. od 1 października 1992 r. do 31 maja 1994 r. ubezpieczony zajmował stanowisko specjalisty do spraw technologii, jakości, ochrony (...).

/umowy o prace, angaże, zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności – akta osobowe/.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego jest niezasadna bowiem sąd I instancji wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz treści obowiązujących przepisów prawnych. Wynik uzupełniającego postępowania dowodowego przeprowadzonego przed Sądem Apelacyjnym potwierdził trafność ustaleń Sądu Okręgowego.

Na wstępie zauważenia przede wszystkim wymaga, że apelacja wniesiona przez fachowego pełnomocnika ubezpieczonego zarzuca wyłącznie naruszenie przepisów prawa materialnego, natomiast nie formułuje żadnych zarzutów dotyczących naruszenia prawa procesowego zmierzających do zmiany ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy. W tej sytuacji, skoro skarżący nie sprecyzował żadnego zarzutu naruszenia prawa procesowego, a tym samym nie podważał ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd I instancji, Sąd Apelacyjny pod uwagę brał jedynie zgłoszony zarzut naruszenia prawa materialnego, który w okolicznościach faktycznych sprawy ocenić należy jako całkowicie bezprzedmiotowy. Wskazać należy, że naruszenie prawa materialnego może polegać na błędnej jego wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu. Błędna wykładnia prawa polega na błędnym zrozumieniu treści lub

znaczenia normy prawnej. Z kolei naruszenie prawa przez niewłaściwe jego zastosowanie, to - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 marca 1999 roku, III CKN 206/98 (OSNC 1999, nr 10, poz. 183) - kwestia prawidłowego odniesienia normy prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego, sprawa właściwego skonfrontowania okoliczności stanu faktycznego z hipotezą odnośnej normy prawnej i poddanie tego stanu ocenie prawnej na podstawie treści tej normy.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy przyjął, że za pracę w szczególnych warunkach należy wyłącznie uznać pracę wykonywaną przez wnioskodawcę w (...) Kombinacie Budowlanym w okresie czasu od 20 sierpnia 1979 r. do 31 października 1985 r. na stanowisku kontrolera jakości to jest jako pracę, o której mowa w pkt 24 działu XIV Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - „kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”. Zakreślony żądaniem apelacji spór sprowadzał się do tego czy jako prace tego rodzaju mogą być zakwalifikowane także prace wykonywane przez wnioskodawcę:

- 1) w okresie pracy w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. - K. od 23 sierpnia 1976 r. do 31 stycznia 1979 r.;
- 2) w okresie pracy w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. - K. od 23 czerwca 1986 r. do 30 września 1992 r.; oraz
- 3) w okresie pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) Spółka z o. o. w Ł. - K. od 1 października 1992 r. do 31 maja 1994 r.

W ustalonych okolicznościach faktycznych Sąd Apelacyjny przychylił się do oceny Sądu I instancji, że na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony nie legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Przypomnieć należy, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r., sygn. akt I UK 393/10, LEX nr 950426). Przy ustalaniu szczególnego stażu pracy kluczowe znaczenie ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, a faktycznie wykonywana praca, która aby mogła być uznana za pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 2 ust. 1, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze). Nie jest bowiem dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r., sygn. II UK 306/07, OSNP 2009/21-22/290).

Oceniając czy ubezpieczony w objętym sporem okresie od 23 sierpnia 1976 r. do 31 stycznia 1979 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach zwrócić należy uwagę, iż zgodnie z ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego – niekwestionowanymi przez skarżącego – ubezpieczony w czasie od 23 sierpnia 1976 r. do 28 lutego 1977 r. był pomocnikiem laboranta, a następnie od 1 marca 1977 r. do 31 stycznia 1979 r. pomocnikiem laboranta i kontrolerem jakości. Wskazać w tym miejscu należy, iż Sąd Okręgowy stwierdzając, że zarówno praca pomocnika laboranta jak i kontrolera jakości należy do prac zaliczanych do wykonywanych w warunkach szczególnych z działu V wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., uznał, że jednoczesne wykonywanie prac na różnych stanowiskach, chociażby w obszarze tego samego działu i pozycji zarządzenia resortowego, wyklucza

możliwość spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przewidzianym dla danego stanowiska pracy. Zaprezentowanego przez sąd I instancji stanowiska nie sposób podzielić, albowiem tylko ustalenie, że obok uznanych za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. ubezpieczony wykonywał równocześnie, w ramach dobowej miary czasu pracy, inne prace które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, sprzeciwia się uwzględnieniu takich okresów przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem Sądu Apelacyjnego okres pracy od 23 sierpnia 1976 r. do 31 stycznia 1979 r. nie podlega uwzględnieniu, lecz z powodów innych niż podane przez sąd I instancji. Przede wszystkim uwadze Sądu Okręgowego, ale i apelującego, uszło że ubezpieczony nie wykonywał pracy laboranta a jedynie pomocnika laboranta. Jak wynika z zeznań samego wnioskodawcy był on pomocnikiem i podlegał laborantowi. Zgodnie z ustaleniami Sądu I instancji wnioskodawca w zakresie swoich obowiązków sprawdzał prawidłowość wykonania zbrojeń i ich ułożenia w formie. Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że zakwalifikowanie jako pracy w szczególnych warunkach, okresu pracy jako pomocnika laboranta jest nieuzasadnione, gdyż nie można przyjąć, że wnioskodawca systematycznie i całkowicie samodzielnie sprawdzał prawidłowość wykonanych zbrojeń. Co prawda można przyjąć, że wnioskodawca pojawiał się w miejscu, w którym wykonuje się pracę w szczególnych warunkach, w celu pobrania próbek czy dokonania pomiarów, ale nadal była to jedynie sporadyczna obecność na terenie produkcji, gdyż badaniem próbek zajmował się w laboratorium (jak wynika z zeznań świadka T. S.), co wyklucza bezpośredniość kontroli sprawowanej przez wnioskodawcę. Nie można również uznać, że jako pomocnik laboranta wnioskodawca wykonywał prace opisane we wskazanych przez pełnomocnika pkt. 15 i 21 działu V, to jest prace przy produkcji betonu kruszynowego oraz produkcji elementów budowlanych z pyłów dymnicowych. W żaden bowiem sposób wnioskodawca nie uczestniczył bezpośrednio przy wytwarzaniu tych produktów.

Należy w tym miejscu zauważyć, że nawet gdyby przyjąć koncepcję odmienną i uznać, że okres od 23 sierpnia 1976 r. do 31 stycznia 1979 r. podlega w całości uwzględnieniu przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach, to dla ustalenia uprawnień ubezpieczonego do emerytury i tak nie ma to żadnego znaczenia. Okres ten (to jest okres 2 lat, 5 miesięcy i 9 dni) przy uwzględnieniu okresu pracy na stanowisku kontrolera jakości od 20 sierpnia 1979 r. do 31 października 1985 r. (to jest okres 6 lat, 2 miesięcy i 12 dni) daje wnioskodawcy staż pracy w warunkach szczególnych mniejszy niż wymagane 15 lat, a nie ma podstaw do uwzględnienia w nim objętych sporem dalszych okresów.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego A. J. w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. - K. od 23 czerwca 1986 r. do 30 września 1992 r. kolejno zajmował następujące stanowiska: od 23 czerwca 1986 r. specjalisty do spraw kontroli jakości i laboratorium, od 1 marca 1987 r. mistrza zbrojarni i spawalni, od 1 czerwca 1987 r. kierownika I zmiany produkcyjnej, od 1 września 1989 r. specjalisty do spraw BHP, kontroli jakości i laboratorium, od 7 maja 1990 r. kierownika magazynu wyrobów gotowych przy jednoczesnym wykonywaniu obowiązków specjalisty do spraw BHP, kontroli jakości i laboratorium, od 1 grudnia 1990 r. specjalisty do spraw BHP, kontroli jakości i laboratorium przy jednoczesnym wykonywaniu obowiązków w zakresie wydawania środków utrzymania czystości higieny osobistej pracowników, od 1 sierpnia 1991 r. kierownika zbrojami, kontroli jakości i laboratorium. W okresie pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) Spółka z o. o. w Ł. – K. od 1 października 1992 r. do 31 maja 1994 r. ubezpieczony zajmował stanowisko specjalisty do spraw technologii, jakości, ochrony (...).

Skarżący nie formułując żadnych zarzutów dotyczących naruszenia prawa procesowego zmierzających do zmiany ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy domagał się uznania, że wykonywane przez niego opisane wyżej prace winny być kwalifikowane jako prace z działu XIV, pkt 24 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (to jest jako prace „kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko – techniczny na oddziałach i wydziałach, wydziałach których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”) w związku z wykazem A działem V pkt. 15 („Prace przy produkcji betonu kruszynowego”) i pkt. 21 (Produkcja elementów budowlanych z pyłów dymnicowych”). W ocenie Sądu Apelacyjnego z zapatrywaniem tym nie można się zgodzić, gdyż materiał dowodowy zebrany w sprawie tak w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji jak i w toku postępowania drugoinstancyjnego nie daje dostatecznych podstaw do przyjęcia, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przebywał w środowisku pracy, w którym zatrudnieni są pracownicy wykonujący prace w szczególnych warunkach. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie

można przyjąć, iż odwołujący się wykonywał wyłącznie czynności kontroli i dozoru o jakich mowa w analizowanym przepisie. Przede wszystkim lektura zakresów czynności (z dnia 10 lipca 1986 r. na stanowisku specjalisty do spraw technologicznych i laboratorium, z dnia 14 września 1987 r. na stanowisku kierownika zmiany produkcyjnej oraz aneksu z dnia 21 grudnia 1987 r. do zakresu czynności kierownika zmiany produkcyjnej) pozwala wnioskować, iż ubezpieczony był zobowiązany do realizacji także czynności biurowo - administracyjnych jak przykładowo według zakresu czynności z dnia 10 lipca 1986 r.: prowadzenie ewidencji stwierdzonych w czasie kontroli wad, rozpatrywanie i załatwienie reklamacji jakościowych, ich ewidencjonowanie oraz sporządzenie analiz, codzienne sporządzanie raportów i innych dokumentów dotyczących kontroli i jej wyników, sporządzanie protokołów z czynności kontrolnych, codzienne wpisywanie w dzienniku laboratorium wykonywanych czynności i badań, a według aneksu z dnia 21 grudnia 1987 r.: kontrola prawidłowego i terminowego obiegu dokumentów, kontrola pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym zleceń roboczych kontrolki godzin przepracowanych, kontrola dziennych raportów produkcji i miesięcznych zestawień. Nie można także pominąć, że jako kierownik zmiany produkcyjnej wnioskodawca podlegał bezpośrednio dyrektorowi przedsiębiorstwa. Trafna w tej sytuacji jest konkluzja Sądu Okręgowego, że w objętych sporem okresach od 23 czerwca 1986 r. do 30 września 1992 r. i od 1 października 1992 r. do 31 maja 1994 r. wnioskodawca jako pracownik wykonywał czynności o znacznie szerszym zakresie (od pracy na robotniczych stanowiskach), aż po funkcje kierownicze. Okoliczność, że poza czynnościami kontroli i dozoru wykonywanymi bezpośrednio na terenie produkcji wnioskodawca wykonywał także prace administracyjno - biurowe oraz związane z realizacją funkcji kierowniczych czyni uzasadnionym twierdzenie o braku stałego narażenia na działanie szkodliwych czynników, związanych ze świadczeniem pracy w szczególnych warunkach.

Reasumując, ubezpieczony nie udowodnił 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. W tej sytuacji należało podzielić ustalenia Sądu I instancji, że ubezpieczony nie spełnił wszystkich przesłanek uprawniających do emerytury w obniżonym wieku. Prawidłowe ustalenie stanu faktycznego implikuje właściwą subsumcję, toteż podniesiony zarzut obrazu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie jest trafny.

W tym stanie rzeczy apelacja ubezpieczonego podlegała oddaleniu, z mocy art. 385 k.p.c.